

Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCETICH ENDRÉ
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az indokínai per

A japán csapatok befejezték Indokína bizonyos támaszpontjainak megszállását. Ugyanekkor megállapíthatjuk, hogy ez a tény nem a pillanatnyi háborús helyzet következménye volt, hanem csak természetszerű következménye egy régebbi politikai folyamatnak. A francia-japán viszonyt Indokínában tulajdonképpen már az 1940-ben kötött egyezmény szabályozza. Azon a napon, amelyen Weygand generális a francia kormánynak kijelentette, hogy Franciaországnak Németországtól fegyverszünetet kell kérnie, ugyancsak megérkezett az első Indokínára vonatkozó japán jegyzék. Ebben a japán kormány a kínai határ azonnali lezárását kívánta, valamint azt is, hogy ennek a követelésnek végrehajtását egy japán katonai bizottság ellenőrizhesse.

Indokína akkori főkörmányzója Catroux generális, aki akkoriban még nem pártolt át De Gaullehoz, elfogadta a japán kormány eme követeléseit. Ez a hozzájárulás azonban csak bevezető volt a későbbben eszközölt további tárgyalásoknak, amelyek felváltva Tonkingban és Vichyben folytak. Baudouin az akkori francia külügyminiszter annak idején a következőképpen indokolta meg kormányja magatartását: A valóságos helyzet szemmel tartásával készek vagyunk tárgyalni, sőt elmenni az engedékenység legvégső határáig is, mert tudjuk, hogy Franciaország Indokínában nem folytathat japánellenes politikát. Nehány hónap múlva már létrejött az első egyezmény, amelynek értelmében Japán kötelezte magát, hogy respektálni fogja Franciaország jogait Távolkeleten, ugyancsak Indokína integritását, valamint Franciaország szuverenitását e területre vonatkozólag.

Ezzel szemben Franciaország elismerte Japán vezérlő szerepét Távolkeleten és hozzájárult, hogy Japánnal egy katonai mint gazdasági egyezményt létesítsen. Ehhez az egyezményhez azután még egy pótegyezményt is csatoltak, amely hozzájárult ahhoz, hogy Japán távolkeleti érdekeinek védelme szempontjából szükség esetén katonai és tengerészeti támaszpontokat létesíthessen Indokínában. Ezen elvi jelentőségű egyezmény elvesztéssel azáltal, hogy záradékában határozottan kifejezésre jut, hogy csakis a japán-kínai konfliktus tartamára óhajt ily katonai rendszabályokat Japán foganatosítani.

Mindezen előzmények tehát határozottan bizonyítják, hogy mindez, ami történt, régebbi elhatározások eredménye, s nem kényszerhelyzetben eszelekedett Franciaország, hanem megfontoltan és jólfelfogott érdekekben. Így teljesen elenyészik a szövetségesek ama vádja, hogy Indokína bizonyos pontjainak megszállása barátságtalan aktus volt Japán részéről Franciaországgal szemben. De bizonyítja e megszállás békés jellegét az a körülmény is, hogy ez a helyi francia csapatokkal való legteljesebb egyetértésben történt. Így joggal mondhatta a japán miniszterelnök legutóbbi beszédében, hogy az indokínai történés mindenestre békés jelleget jellegűek voltak, mint például Izlandnak Anglia, majd később Amerika részéről történt megszállása.

De legilletékesebb felvilágosítással szolgált maga a francia külügyminiszter már egy esztendővel ezelőtt, amiképpen a történetekről Washingtonból értesítette. Baudouin ekkor kijelentette, hogy Amerikának meg kell értenie Franciaország súlyos helyzetét. És meg kell értenie azt is, hogy Franciaország csak saját érdekében cselekszik, mikor Japánnak katonai könnyítésekét nyújt. Jó viszonyban akarunk lenni Japánnal — mondották a franciák — annál is inkább, mert ugye Amerika, mint Anglia tudunkra adta, hogy nem tehet semmit távolkeleti gyarmataink érdekében. Hogy tehát Indokínát megtartsuk, az csakis egy módon történhet, ha a legjobb barátságot ápoljuk Japánnal, amely egyedül képes ezt számunkra tényekkel is garantálni.

Ugyanílyen értelmű üzenet ment annak idején Kína számára is. Franciaország közölte Csang-Kai-Csekkel, semmi esetre sem nézheti féltlenül, hogy esetleg kínai csapatok az indokínai határt átlépjék és azon a területen háborúznak, mert ez kiszámíthatatlan veszedelmet jelentene Indokína számára. Ime kibontakozott tehát előttünk az indokínai nagy per egész szövevénye. Egy olyan per azonban ez, amely csak a szövetségesek kezében van. Franciaország elmondhatja, mindent jól megfontoltan és mindent jól megfontoltan. Eppen azért, hogy engedékenységgel Japán érdekeinek hevére, mint azt legbiztosabban a jövőbe távolkeleti gyarmata szuverenitását és további maradéktalan birtokait.

Új szakasza kezdődik a Szovjetország elleni háborúnak

A német hadijelentés a szmolenszki csata nagy jelentőségéről számol be — Ennek eredménye volt alapja a további hadműveleteknek — Román és német csapatok sikerei Ukrajnában Moszkvai hadiüzemek újabb bombázása

A keleti hadjárat első szakasza befejeződött és most a német hadak új, dicsőséges tettekre készen haladnak egyre mélyebben Oroszország belseje felé. A harc még elhúzódik, de a végső kimenetel tekintetében nincsen semmi kétség: nemcsak a szovjetsereg ek teljes felbomlását vonja majd maga után, hanem a bolsevizmus bukását is. A tegnap délben kiadott német hivatalos jelentés ismét a szmolenszki csata nagy eredményeivel foglalkozik és a következő részleteket közli a világtörténelemnek erről a legnagyobb harcáról:

Német győzelmet eredményezett a Szmolenszk melletti nagy összecsapás

A szmolenszki nagy csatát Bock tábornagy védőerőcsapatai s Kesselring tábornagy légi egységei győzelmesen befejezték. Saját veszteségeink mellett az ellenség veszteségei rendkívül súlyosak és véreségek. Kerekken 310.000 foglyot ejtettünk, 3205 páncéltörcsi, 3120 ágyú és mérhetetlen egyéb hadianyag a zsákmányunk. A szovjet légierője itt 1098 repülőgépet veszített.

Még a Bialystok—mínszki kettős csata befejezése

250 kilométer szélességben, 150 kilométer hosszúságban folyó Szmolenszk körül a keleti háború legnagyobb csatája

A rákövetkező napokon a véderő gyors alakulatai az Orsa—szmolenszki országot mindkét oldalán Kelet felé törtek előre. Julius 16-án elfoglaltuk az ellenség által erősen védezett Szmolenszket. Ebben a küzdelemben a motorizált gyaloghadosztály tünt ki különösen, amely az ellenség állandóan megújuló ellentámadásait is visszaverte.

Mialatt Szmolenszktől délkeletre, keletre és északkeletre páncélos egységek és motorizált gyaloghadosztályok a szovjet csapatok állandó ellentámadásait közepette kiszélesítették az áttörési vonalat, az utánuk özönlő gyaloghadosztályok biztosították a gyors menetben előtörő középső szakasz oldalszárnyait. Két-százötven kilométer szélességben és százötven kilométer mélységben óriási csata fejlődött ki, amelynek központja Szmolenszk, Witebszk, Polock, Nevel és Mohilev voltak. A kétségbeeséstől hajtva és a legvéresebb áldozatoktól vissza nem riadva, az ellenség körülzárt részei csaknem négy hétig tartó küzdelemben újabb és újabb csapatokat vetettek harcba, hogy a mindszorosabba záródó német gyűrűből kiszabaduljanak. Mindezek a kísérletek csapataink ellentámadásán meghusultak. A Dnyeper, Dúna és Szmolenszk között körülzárt szovjet csapatok sorsa meg volt pecsételve. A német hadvezetés fölényének és a csapat-

előtt a véderő gyors alakulatai és SS alakulatok a megerősített Sztalin-vonalat támadták meg, amely a Dnyeper és a Dúna felső folyása mögött húzódva, a megerősített Mohilev, Orsa, Witebszk és Polock helységeiben jól kiépített támaszpontokkal rendelkezett.

Nehéz harcok közepette sikerült Polock mindkét oldalán hídfőket kiépíteni. Julius 11-én elfoglaltuk Witebszket és áttörtük Mohilevtől és Orsától délre a Dnyeper mentén húzódó vonalat.

egységek kitarásának és bátorságának volt köszönhető, hogy a legnehezebb utánpótlási lehetőségek ellenére is olyan eredményt értünk el, amely a további hadműveletek szempontjából döntő jelentőségű volt.

A légihaderőnek ezen győzelem kivívásában kiváló része volt. Fáradhatatlan működésével az összes légi alakulatok felderítő szolgálatokkal megteremtették a sikeres szárazföldi hadvezetés előfeltételeit. Vadász-, zuhanó- és harci repülő alakulatok, felderítőktől támogatva sokszor a legnehezebb viszonyok között küzdöttek az ellenség tartalékjai és körülzárt részei ellen. Mindenütt megjelentek, ahol meg kellett történni az ellenség ellentámadását, ellentámadásait megsemmisíteni és hatékony hadvezetését lehetetlenné tenni.

Százhuszonhat vasutat, hat páncélvonalat, ezer-nyi gépkocsit és tizenöt hidat tettek tönkre bombázásokkal. Az ellenséges erődítmények és tüzérési állások, valamint a páncéltörcsik ellen irányuló harcban is kiváló része volt a német légihaderőnek.

Az elmúlt éjjel harci repülőgépek ismét megtámadták Moszkvát. Egy repülőgépgyárban a lezuhanó bombák súlyos károkat okoztak. A Moszkva kanyarulatban és ettől keletre több nagy tűz keletkezett.

A német-román csapatok újabb ukrán hadisikerei

Berlinből jelenti a Rador: Német alakulatok és román csapatok, Antonescu Ion tábornok főparancsnoksága alatt, augusztus ötödikén Ukrajnában újabb sikereket értek el a bolsevistákkal szemben, akik egyes helyeken elkeseredetten védekeztek. A

harcok folyamán egy román lovasdandár sok harci-kocsit, ágyút s egy ellenséges lőszerzállítmányt zsákmányolt. A bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

Sikeres német légi támadások az angliai repülőterek ellen

Az angol tengeri hajózás elleni harcban repülőgépek Anglia keleti partján elhelyezkedtek egy tizezer tonnás kereskedelmi hajót. Kelet- és Közép-Angliában több repülőteret jó eredménnyel bombáztak. Előőrshajók a csatornában lelőttek egy brit

bombázó repülőgépet. Északafrikában német bombázó repülő jó találatokat értek el raktárházakban, Tobruk környékén. Egy további eredményes légótámadás Szuez kikötőberendezései ellen irányult.

Az ellenség a legutolsó éjjel Nyugat- és Délnyugatnémetország különböző helyein gyújtó és robbanóbombákat dobott le. A polgári lakosok közül né-

hányan meghaltak és többen megsebesültek. Éjszakai vadászrepülők és légharóító tüzérek öt angol bombázó repülőgépet lőttek le.

Megsemmisítettek egy szovjet páncélos vonatot

Berlinből jelenti a Rador: Augusztus ötödikén a német légi erők támadást intéztek a szovjet haditengerészet, a partj katonai berendezések és a front közepe körzetében lévő ütegek ellen. Három ellenséges üteget s négy más ágyút megsemmisítettek.

A front mögött elpusztítottak egy szovjet páncélos vonatot, míg három másikat súlyosan megrongáltak.

Az arcvonal déli szakaszán bolsevista csapatösszevonásokat, katonai szálláshelyeket és tüzserégi állásokat bombáztak, öt harci kocsit és hat üteget pozdorzá-vá zúztak, egy létszerkrakatot levegőberúptattak s több, mint száz tehergépkocsit megsemmisítettek. Ugyancsak ezen a napon, a front északi részén egy német gyalogsági hadosztály visszaverte a szovjet páncélos támadásait. A bolsevisták-

nak itt sok halottjuk van, több ezer emberük pedig fogságba esett. Sok szovjet páncélos kocsit és egyéb fegyver megsemmisült, hat páncélos sértetlenül jutott a német csapatok birtokába. A harcok során itt

több szovjet-ezred megsemmisült, a bolsevista lovasságot pedig részben megfutamtották, részben bekerítették.

NÉMET HARC REPÜLŐK SIKERES TÁMADÁSA

Berlinből jelenti a Rador, hogy a német harci repülőgépek szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Anglia délkeleti részén katonai célpontokat bombáztak

nagyszorú eredménnyel.

A keleti fronton a kedvezőtlen időjárás ellenére repülőterek és szovjet táborok ellen intéztek támadásokat. A támadás részleteit még nem ismerik.

Finnország jövője a bolsevizmus letörésétől függ

Helsinkiből jelenti a NTI, hogy Halldia, a finn diéta elnöke, az egyik finn hadfelszerelési üzem munkásai előtt beszédet mondott, melyben hangoztatta, hogy Finnország ugy kiülsőleg, mint az ország belsejében harcot folytat a bolsevizmus megsemmisítése érdekében. Finnországnak ugy földrajzilag, mint nemzetvédelmi szempontból is jól meghatározott határokkal kell rendelkeznie, hogy védve legyen a keletről jövő fenyegetések ellen. Az Ajan Sunna című

ujság azt követeli, hogy a hat képviselőből álló finn kommunista parlamenti csoportot zárják ki a diétából.

A FRANCIA SAJTÓ MÉLTATJA A NÉMET HADISIKEREKET

Párisból jelenti a NTI, hogy a csütörtöki francia újságok vezetőhelyen közölték a német véderő szerdai harcéri jelentését, amely a keleti harctéren elért nagy hadisikerekről számolt be.

Szétfoszlott az ellenség minden ábrándja

Berlini jelentés szerint a német sajtó vezércikkekben foglalkozik a vezéri főhadiszállásról kiadott véderőfőparancsnoksági közleménnyel, amely a keleti arcvonalon elért nagy német sikerekről számol be. A lapok rámutatnak arra, hogy az elért sikere-

nemcsak szétoszlatják az ellenség minden ábrándját, hanem tulatesznek a legvérmesebb német elképzeléseken is.

Az újságok közül a fényes győzelmet elért parancsnokok fényképét.

A felszabadított országrészek újjáépítésében mindenkinek ki kell vennie részét

Bucurestiből jelenti a Rador: Az Unirea című lap mai száma a felszabadított területek problémájával foglalkozva megállapítja, hogy az elűzött bolsevista hordák által okozott pusztítások feljegyzése egész köteteket venne igénybe. A besszarábiai és bukovinai újjáépítés megfeszített munkát és súlyos áldozatokat követel. Mert itt nem javításról, hiányok pótlásáról van szó, hanem teljes újjáépítésről. Az állam minden rendelkezésére álló eszközt igénybe vesz az építkezési munkálatok sürgetése céljából, minden lehető áldozatot meghoz, hogy ez a munka minél sikeresebben befejeződjék. Tehetségéhez képest minden románnak támogatnia kell ezt a fáradozást. Besszarábia újjá-

építése a nemzeti erő és öntudat nagy vizsgálója. A román népek meg kell állania helyét ezen a téren is, amint megállotta helyét a haderő, mely a nagy harcban legyőzte az ellenséget. A jelen pillanat a kötelességteljesítés pillanata: Vegyünk részt egységesen a nagy munkában, kövessük az együttműködésre buzdító szótát, hogy újjáépítsük a kommunista hordák által tönkretett területeket, avval a meggyőződéssel, hogy ha ez tőlünk bizonyos kis áldozatot is követel, ugyanakkor a nagy román győzelemért állunk szorompóba. Azért a győzelemért, amelyre minden román büszke, — fejezi be cikkét az Unirea.

Roosevelt—Churchill-találkozó a kanadai vizeken

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda, hogy a svéd lapok egyesült-államokbeli tudósítójának közlése szerint Roosevelt elnök és Churchill a kanadai vizeken horgonyzó egyik hajón találkoztak.

Az NTI Newyorkból közli az Associated Press honolui jelentését, amely beszámol Mass képviselő beszédéről, aki annak a kívánságának adott kifejezést, hogy

az Egyesült Államoknak birodalomná kell átalakulnia.

Az amerikai képviselő a többi között ezeket mondotta:

AMERIKA LAKOSSÁGÁNAK ZÖME ELLENZI A BEAVATKOZÁST

— Amerika jövője nem Európában, hanem nyugaton van. Ha Nagybritanniát és az Egyesült Államokat kiüznék a Csendes Óceánról, az Unió harmadrangú mezőgazdasági állammá süllyedne. A modern

háboru ellen egyetlen védelmező eszköz van és ez a támadás megelőzése.

Johnson szenátor a newyorki rádióban beszédet mondott és ez alkalommal kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak egyedül kell határoznia, vajjon belép-e a háboruba vagy sem. A szenátor véleménye szerint

a totális államok sem most, sem máskor, Anglia háboru-nyerése vagy vesztese esetén nem támadják meg az Egyesült Államokat.

Másrésztől Amerika sem szállíthat partra csapatokat az európai szárazföldön, mert nem áll rendelkezésére elegendő szállítókészülék. Az Egyesült Államok népének alig tizenöt-husz százaléka van a beavatkozás mellett és a háborubalépés zűrzavart teremtene.

Brooks szenátor is rádióbeszédet mondott és felhívta Amerika népet, álljon ellen a kormány beavatkozó politikájának.

Ifjúsági csereakció az európai népek közeledésének szolgálatában

A háboru ellenére is erőteljesen folyik német kezdeményezésre az egyes európai országok között az ifjúsági csereakció. Németországba ugyszólván minden héten érkezik valamelyik idegen országból egy csoport fiatal s helyettük szintén hetenként megy a német fiatalok egy-egy csoportja külföldre. Ezt az akciót a német Munkafront erőteljesen támogatja és szívesen látja végére. Az új Európa felépítésének alapja a népek egymást megértése. Ehhez szükséges az, hogy a népek ismerjék és becsüeljék is egymást. Az

ifjúsági csereakciók alapján az idegen állambeli ifjúságnak alkalma van három hónapig Németországban tartózkodni és ezalatt megismerhetik Németország mai tökéletes politikai és társadalmi berendezéseit. Ugyanakkor pedig a német ifjúság szintén személyes tapasztalatok útján ismeri meg a külföld idegen államainak, népeinek szokásait és így közelebb kerül egymáshoz a két nép. Az új Európa kiépítésére vezető úton ez az ifjúsági csereakció nagy jelentőséggel bír és az alapterakázhoz nagy mértékben hozzájárul.

Távlatok

MODERN INKVIZÍCIÓ. A német—szovjet ellenségeskedések kitérését követő napokban a német kormány tudomására jutott, hogy a moszkvai német nagykövetség távozása után, minden diplomáciai formáságot félretéve, a szovjethatóságok házkutatást tartottak a német külképviselet épületében. Ellenrendszabály gyanánt a német hatóságok szőrt szintén házkutatást tartottak a párisi és berlini szovjetnagykövetségen. A modern inkvizíció valóságos kiállítását fedezték fel mindkét helyen, — jelentette a Német Távirati Iroda. A párisi szovjet nagykövetségen a GPU-nak külön épületszárnya volt: hatalmas termek, melyek páncélaajtáit csak különleges szerszámokkal, több órai megfeszített munka után lehetett kinyitni. Minden villanyerőre működött: az ajtók, az ablakok, a figyelőresek, a padlóalatti titkos súlyesztők s még az a hatalmas halotthamvasztó kemence is, melyben az áldozatokat — közöttük Miller és Kutjepov emigráns orosz tábornokok holttestét — elégették. Rengőreg fegyver, robbanóanyag, méreggázbombák, különböző maró savak halmaza volt a titkos rekeszekben. A kinzókamrák bejáratánál és a folyosók elágazásánál gépfegyverek álltak. Az „irodáknak” drótnélküli táviróállomás működött, valamint több könnyen hordozható rövidhullámú rádióleadó. Külön fényképészeti műterme is volt a GPU „szakosztálynak”, ahol több filmfelvevőgépet találtak. Hasonló leletekre akadtak a berlini szovjet nagykövetségen is. Ennek épületében több, mint száz helyiség volt. A harmadik emeleten hatalmas vasrács mögött helyezték el a GPU-ügynökök „munkatermeit.” Itt is mindenütt páncélaajtó, páncélfalak, páncélablakok. Különleges zárak sora tárult a belépők elé: itt őrizték az elfogott „nem kívánatos” elemeket, amíg végeztek velük. Az egyik hangfogóval ellátott szoba falán huszonnégy revolvergolyó nyoma látható: bizonyára ott végezték ki az áldozatokat. A kinzókamrákban minden képzeltet felülmúló kinzóeszközök sora: ezeknek a vállalatoknál volt nagy szerepük. A szovjet katonai attasé irodájának egyik szekrényében robbanóanyaggal töltött cigaretták vannak: ezekkel kínálta meg gyanútlan vendégeit, miatt a titkos fali resekben keresztül a készenlében levő GPU-ügynökök már vártak az áldozatra. A válogatott kegyetlenkedési eszközök tárátat kiegészítette a szovjet kémszervezet kellektára: titkos rádióleadó állomások, drótnélküli táviró, fényképészeti szerek, stb. Az épület pinchehelyiségeiben az elégetett iratok között hamisított diplomáciai pecsétet találtak, melyek közül az egyik ezt a felírást viselte: „Consulado de la Republica de Chile en Breslau.” Ugyanitt megtalálták az összes országok hamisított külképviseleti pecsétnyomóit, amiből nyilvánvaló, hogy a moszkvai központi kémszervezet utasításait a legszélesebb körben, az eszközök válogatása nélkül, mindenütt igyekeztek végrehajtani a GPU-ügynökök és fizetett kémvársaik. Egy titkos fiókban vegyszereseket találtak: ezek segítségével nyitották fel a megkaparintott diplomáciai okiratokat, leveleket, melyek elolvasása, illetve lefényképezése után ugyancsak e szerekkel ragasztották le azokat. Az Unter den Lindenben levő szovjet nagykövetségen működő kémiroda fiókja a Lietzburgerstrassen levő szovjet kereskedelmi külképviselet fiókja volt, ahol három teljesen felszerelt rádióleadóállomást találtak. Egy orosz szállodában, Alt Moabitban rádió-távíróberendezést fedeztek fel. Berlinben mindebből kétséget kizáró módon megállapították, hogy a szovjet külképviseletek minden nemzetközi jogszabállyal ellentétben, a GPU külföldi ügynökeinek támogatása révén nagyszabású kémkedési szervezetek fészkei voltak, nem is szólva arról, hogy támogatták a cseka-ügynökök hajtóvadászatát a külföldre menekült cárista emigránsok kézrekerítése és meggyilkolása céljából.

PERU ES EQUADOR ellenségeskedésével kapcsolatosan a japán külügyminisztérium erősen cáfolja, mintha a két ország háboruskodásában több ezer japán is résztvenne. E hírek terjesztése ellen a japán külügyminiszter az equadori kormánytál is tiltakozott.

Román válasz a londoni rádióknak

A román nép és a hadsereg a civilizáció, a vallás és magántulajdon védelméért küzd

Bucurestiből jelenti a Rador: A londoni rádió napról-napra sértegeti Romániát, az ország kormányát és hadseregét. E propagandájában a legképtelenebb híresztelésekkel igyekezik megmetélni a közvéleményt. Így például légből kapott, valótlan híreket közöl a román és német csapatok közötti összetűzésről, az ország gazdasági válságáról, a román lakosság forrongásáról, vagy arról, hogy a német befolyás csorbítaná az ország szabadságát és becsületét. A londoni rádióknak meg kell értenie, hogy a román nép és hadserege ezt a háborút a civilizáció védelmében vívja s a hadviselésben minden téren hűséges szövetségese a német birodalmi véderőnek. Ezt a háborúját a román nép és hadsereg az államvezető köré tömörülve, igazságába vetett hitével harcolja. A londoni hírvetés többek között a román gazdasági életéről is hamis híreket terjeszt. Ezzel szemben a tényállás az, hogy négy hónap óta Románia egy szemgabonát sem exportált Németországba, Németország nem is kérte ezt. Németország és a Führer elismerte Románia területi jogait, a szövetséges állam

bucurestii követe, Killinger báró a leglojálisabb érzelmeikkel viseltetik Románia iránt.

A román nép a kereszténység és a civilizáció örkhelyén állva, mindenkor a szabadságért, hitért és nemzeti becsületéért küzdött.

A Rador közleménye a továbbiakban utal arra, hogy 1919. május 15-én G. H. Greenly brit tábornok, az angol katonai misszió parancsnoka a bolsevistákat Bukovinából és Lengyelország déli részéből kizűző román hadsereg tisztjeinek többek között a következőket mondotta: „A román katona emberfeletti feladatokkal küzdött meg. Csodálatraméltó dolgokat vitt végbe. A háború azonban nem ért véget a románok számára, mert most egész Európa ügyét védik a bolsevista veszéllyel szemben. Európa bizalommal tekint rájuk...”

Ma: Anglia szövetségese a civilizáció, vallás és magántulajdon ellenségeivel, azokkal, akik a román-ság elnyomói és a világ rosszakarói.

A londoni rádió ne sértegetse a román katonát, aki életét áldozza fel a civilizáció ügyéért!

A szovjetvezetők már tizenhárom év óta készültek a mostani háborúra

A Szovjetunió vezetői azon igyekeznek, hogy a keleti háborút úgy tüntessék fel, mintha azt Németország és szövetségesei legapróbb részleteiben már régen kidolgozták volna. Ezzel szemben nemcsak az a százhatalmas hadosztály, amelyet a Szovjet nyugati határain felsorakoztatott, bizonyította támadó szándékát, hanem

már 1928. óta azon volt, hogy a vele szomszédos államok önálló létét megsemmisítse. A Revue de Paris című folyóirat egyik 1928. évf. jnyambeli számában a „Bolsevisták háborúra készülnek” cím alatt a következőket olvashatjuk:

— A szovjetkormány mindig számolt azzal, hogy támadó háborút indít a déli királyság (Románia) ellen és ebből a célból gondosan gyűjtötte az esetleges összetűzéshez szükséges ürügyeket. Így sohasem hagyott fel annak hangoztatásával, hogy nem ismeri el Besszarábia Romániához

„A szovjet számára a háború szükségesség”

A szovjetvezetők kijelentései egymagukban is legendó bizonyítékot szolgáltatnak Szovjetország számára a háború céljaira. 1928. július 17-én a harmadik internacionálé nemzetközi kongresszusán úgy Bucharin, a kommunista párt elméleti szakértője, mint Sztalin és Vorosiloff szenzációs kijelentéseket tettek a szovjetállam és a szovjeturalom számára kérelmelhetetlen szükségyszerűségnek mutató „közeli háborúról.” Bucharin paradoxszerűen találta a kérdést. Kijelentette, hogy a háború önmagában véve csapás, de ez

alkalomadtán hasznos és elengedhetetlen lehet a világ proletáriátusának felszabadításához.

A továbbiakban így nyilatkozott: — Ha, amint valószínűnek látszik, a nemzetközi helyzet háborút hoz, úgy kell majd ezt fogadnunk, hogy a nyugati kapitalista államokkal szemben elhárító jellegű osztagyereket hoz számunkra. A kiküldetetlen és közeli világháborúban a Szovjetunió és a világ kommunista pártjainak az a feladata, hogy már most felkészüljenek.

Ez a háború hozza majd meg a proletáriátus végleges felszabadítását az amerikai, angol, francia és német kapitalizmusra épített régi világ összeomlása révén.

A Szovjetunió küldetése a nemzetközi kapitalizmus két zsoldosa: Románia és Lengyelország ellen irányul. Mindkét állam már régebben ellenséges cselekményeket hajtott végre a világ proletárjainak ál-

„Tizenöt nap alatt Galatiban leszünk”

Vorosiloff tábornagy, aki akkor hadügyi népbiztos volt, részletes tájékoztatással szolgált a szovjet hadiipar felkészültségéről és termelő erejéről. Megnyugtatta a delegátusokat, hogy a vörös hadsereg bármikor felhasználható a Szovjet háborús politiká-

történet esatlakozását.

A román—szovjet határ mentén néhány kerületből álló látszat-köztestársaságot létesített, amely magának követelte Besszarábiát.

— A világháborúban Moszkvába menekített román állami vagyontárgyakat, amelyek a bolsevista forradalom kitérőre ott maradtak, a Szovjet a román kormány többszöri felszólítására sem volt hajlandó visszaszolgáltatni.

A román kormánynak nagyfokú bölcs türelmességre volt szüksége, hogy elviselje a tizenegy évi szüntelen kihívást.

Az összetűzés veszélyét azonban nem lehet türellemmel kiküszöbölni, amikor az egyik félnek feltett szándéka, hogy kirobbantsa a háborút. És a bolsevizmus ki akarja robbantani ezt a háborút.

Ezt írta 1928-ban a párisi folyóirat.

lama ellen. Az első anektálta Besszarábiát, a második pedig megkísérelte elfoglalni Ukrajnát. Azonban mindennek vége szakad egyszer és

az eljövendő nagy háborúban megtörténik a leszámolás.

A szovjetforradalom számlája túl a polgári államok mesterséges határain fog lobogni. Ez lesz a kommunizmus győzelmének jele — fejezte be Bucharin.

A kongresszus több tagja felvilágosítást kért erre vonatkozóan és ezért százötven „megbízható” kiküldött részvételével titkos ülést tartottak, amelyen Sztalin és Vorosiloff is felszólt. Elsőnek Sztalin emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a Szovjetunió számára a háború feltétlen szükségesség,

mert Nagybritannia és az általa megszervezett államok — Esztország, Lettország, Svédország, Lengyelország és Románia — fenyegetik a Szovjetet. Bucharin biztosította a jelenlevőket, hogy a Szovjet felkészült és a vörös hadsereg megteszi kötelességét,

de éppen így meg kell tenniük kötelességüket ezeknek az államoknak kommunista pártjai is, hogy a hadseregben és gyárakban kifejtett propagandával alkalmas pillanában megbéníthassák az életfontosságú központokat

és így előkészítsék a vörös seregek dicsőséges bevonulását.

Galatiban leszünk”

jának eszközéül, a nemzetközi kommunizmus ügyének győzelmére. A hadügyi népbiztos meghívta a külföldi kiküldötteket a Kiev környéki hadgyakorlatokra, majd ismertette a Románia és Lengyelország elleni háború tervét:

— A nagyobb nyomást Ukrajna felől Romániára fogjuk gyakorolni, míg Lengyelország ellen a hadműveletek első szakaszában védekezésre rendezkedünk be.

A Dnyeszteren történt átkeléstől számított tizenöt napon belül elérjük Galatiot, míg északon egy hadtest a Kárpátok hágóit szállja meg. A lassu lengyel mozgósítás miatt, mire Lengyelország segítséget nyújthat Romániának, ennek sorsa megpecsételődőtt.

Az offenzíva tovább halad majd Nyugat és Dél felé, Bulgáriában minden elő van készítve a kommunista forradalom kitörésére.

A nagyszabású terv, amelyet a szovjet tábornagy a szűkebbkörű kongresszusnak előadott, dugába dőlt. A Nyugat és Dél felé irányuló „villámgyors” támadás helyett a hadihelyzet egészen más-képen alakult...

Hitler személyesen adta át Antonescu tábornok-államvezetőnek a román főhadiszálláson a Vaskereszt lovagkeresztjét

Berlinből jelenti a Rador: A Führer főhadiszállásáról közlik, hogy Besszarábiának a bolsevista elnyomás alóli felszabadítása alkalmából Hitler vezér és kancellár, a német véderő legfőbb parancsnoka, Antonescu Ion tábornok-államvezetőnek, a német-román erők főparancsnokának a Vaskereszt lovagkeresztjét adományozta.

A Führer így akarta kifejezni hódolatát és elismerését a közös német—román fegyvertények iránt, amelyeket Antonescu Ion tábornok vezér és bátor vezetése alatt véghezvittek. A kitüntetést Hitler vezér és kancellár személyesen nyújtotta át az államvezetőnek a keleti arcvonal déli szakaszának főhadiszállásán.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök az államvezetőnek a német Vaskereszt lovagjává történt kitiüntetése alkalmából a kormány nevében az alábbi táviratot küldötte Antonescu Ion tábornoknak:

Tábornok ur, kérem fogadja a kormány nevében hűséges szerencsekívánatainkat kitiüntetése alkalmából. Bevalljuk, büszkéek vagyunk, hogy a mi vezér és nagy államvezetőnk és főparancsnokunk szolgálatában dolgozhatunk, aki ismét magasra emelte drága hadseregünk becsületét.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök.

A Rador berlini jelentése beszámol arról, hogy a német sajtó melegen méltatja a román csapatok Besszarábiai sikereit. A „Deutsche Allgemeine Zeitung” a román államvezető Besszarábiai hadvezetését méltatja, a „Dienst aus Deutschland” pedig azt írja, hogy Antonescu Ion tábornok-államvezető kitiüntetése a Vaskereszt lovagkeresztjével nagy visszhangra talált a német közvéleményben. A tegnapi német lapok beszámolnak arról, hogy három német tisztet kitiüntettek a román Mihai Viteazul renddel.

A „Berliner Börsenzeitung” közli Antonescu Ion tábornok-államvezetőnek és a német katonai misszió főnökének ezalkalommal elhangzott beszédeit is.

Az olasz csapatoknak a keleti arcvonalra történt megérkezése alkalmából Antonescu Ion tábornok-államvezető üdvözlő táviratot küldött Mussolinihez, aki most az alábbiakban válaszolt:

Nagya értékelni Kegyelmesednek az olasz csapatoknak Romániába történt érkezése alkalmából hoztam intézett üzenetét, amikor a közös civilizációnk ellensége elleni harc megerősíti népeink barátságát. Kérem, fogadja Kegyelmes uram és az értékes román hadsereg bajtársi üdvözlőmet.

Ciano gróf olasz külügyminiszter ugyancsak táviratban üdvözölte az államvezetőt abból az alkalomból, hogy az olasz csapatok megérkeztek az országba, hogy vállvetve harcoljanak a bolsevisták ellen.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
nyáron is nagy filmeket látszik

Városunk egyedül jól szellőztetett kellemesen hűvös terme

Holnap! Minden idő legnagobb filmje!

Egy grandiózus színes filmrészlet! Bélyeg a fehér ember homlokán! Véres ütközet a vérengző dervisekkel! Tízszáz csatája a homokszivatagnak! Dögkeselyűk a szudáni csatától fölött!

A négy toll!

című világlágerben, a főszerepben

John Clements, June Duprez, Ralph Richardson, C. Aubrey Smith

Ma utoljára, 5, 7-15 és 930-kor

Jó utat Mr. Lester

3. sz. háborús és 514. sz. UFA-híradók

Tragédia Brasov külvárosában

Rendőri egyenruhába öltözött részeg utonálló
leszurt egy fiatalembert

Brasovban megdöbbentő gyilkosság történt, amelynek Lorenzi János huszonkétéves fiatalember esett áldozatul. A fiatalember és barátja, Suszták Imre haza felé indultak és a cementgyár közelében jártak, amikor segélykiáltásokra lettek figyelmesek. A hang irányába siettek és akkor egy nővel találkoztak, aki kétségbeesett hangon segítségüket kérte, mert egy rendőrnök látszó férfi leigazoltatta unokahugát, de nem elégedett meg az iratokkal, hanem a rendőrségre akarta kísérni. A fiatalemberek az egyenruhába öltözött férfihez közeledve, kérték, menjenek együtt a rendőrségre. Ez azonban távozásra szólította fel a fiatalembereket és ugyanakkor fenyegető mozdulattal bicskát vett elő a zsebéből. Lorenzi János ezt látva, biztosra vette, hogy

nem lehet szó rendőrrel, mert nem volt nála fegyver,

ezenkívül azt is észrevette, hogy az állítólagos rendőr részeg. Ezért a leányt, Mártha Margitot pártfogásába véve, vele együtt el akart távozni.

Az egyenruhás férfi erre hirtelen mozdulattal Lorenzi Jánoshoz ugrott és háromszor mellbeszurta, majd sietve eltűnt a sötétben.

A súlyosan megsebesült fiatalember vértől bo-

ritva a földre rogyott és hiába érkeztek a helyszínére sietve a mentők, Lorenzi János a kórházhoz vezető uton, szállítás közben meghalt.

A brasovi rendőrség nyomban megkezdte a széleskörű nyomozást a gyilkos kézrekerítésére. Mivel bizonyosra vették, hogy a gyilkos nem volt rendőr, azt gyanították, hogy a gyári éjjeliőrök vagy tüzoltók között reáakadnak. Mártha Margit és Suszták Imre másnap végigjárták a rendőrtisztekkel a gyártelepeket és alaposan szemügyre vették az éjjeliőröket és tüzoltókat, de a keresett egyén nem volt köztük. A rendőrségen akkor a szolgálatból elbocsátott egykori rendőrök arcképeit mutatták meg nekik és az egyik arcképről felismerték azt az embert, aki Lorenzit megölte. A fénykép Panov Constantin volt rendőrt ábrázolta, akit számos szabálytalan cselekedete miatt elbocsátottak. Miután megállapították az egyébként megrögzött alkoholista lakását, megkezdtek ebben az irányban a nyomozást, amely sikerrel járt, mert az egyik barátja lakásán megtalálták Panov Constantint. A rendőrségre vitték és ott

béismerte tettét,

de azzal védekezik, hogy részeg állapotban nem tudta mit csinál. Panov Constantint átadták az ügyészségnek.

Amikor az első ősz hajszál
tragikomikus bonyodalmakra vezet

„Szőkék előnyben” címen ezéltől néhány évvel ezelőre könyv jelent meg Amerikában s oly hamar szétkapkodták az első kiadást, hogy az ötletes szerzőnek második, harmadik, sőt negyedik kiadásról kellett gondoskodnia. A könyvnek nagy visszhangja volt a közéletben és a sajtóban egyaránt. Szerzője — egy „barna” és „intelligens” amerikai hölgy — azt

fejtegette, hogy

a férfiak mindig a szőke hölgyek után boldogulnak.

Imádják az aranyzőke hajat s nem törődnek azzal, természetes vagy mesterséges-e ez a hajszín. Kivételek persze vannak, — írja a mű szerzője, — de ezek csak erősítik a szabályt.

Az ébenfeketehaju asszony észülni kezd...

Ily szabályerősítő kivétel, úgy látszik, Wydson amerikai többszörös milliomas, a leghíresebb pénzemberek egyike is. Ezelőtt körülbelül tizenöt évvel megházasodott s egy ébenfeketehaju, gyönyörű szép leányt vett el feleségül. Az ébenfeketehaju asszony fölélt azonban eljárt az idő s dus fűrtjei között nemrég

felfedezte az első ősz hajszálát.

Az ily felfedezés minden nő életében holmi kedélycsappanással jár s Mrs. Gloria Wydson is elszontyolódott nagyon. Töprengéseit házfodrásza oszlatta el s ajánlotta,

festesse át haját tüzvörösre.

A természet baklövését követett el, amikor ébenfekete hajjal ajándékozta meg, holott neki sokkal jobban áll a vörös. Mrs. Gloria Wydson habozás nélkül belement a tervbe s többórás kozmetikai és fodrászművelet után, szinte felismerhetlenségig meg-

változott „fejfel”, boldogan sietett aranyos férjecskeje elé:

— Mit szólsz hozzám, édesem?

Mister Wydson megdörzsölte szemét. Ehren van, vagy álmodik? Ez a vöröshaju démon az ő felesége? Nem, az nem lehet. Valami rossz tréfa van a dologban... De mégsem... hiszen ez ő...

— Glória! Elment az eszed?! — hördült fel dühösen.

— Miért ment volna el? Sokkal fiatalosabb vagyok, ezt megállapíthatod...

— Megállapítom én majd... majdnem mondtam, hogy kicsodát! — pattogott Wydson ur. — Vedd tudomásul, vagy visszaváltoztatod a hajadat feketeire, vagy... mégy a fenébe! A szemem elé ne kerülj akkor többé

A sirógöccs és az ultimátum

Mrs. Gloria Wydson sirógörcsöt kapott, ezzel azonban nem puhította meg a férjét. Az ember követelte a vörös haj eltüntetését.

— Szóval ultimátumot intézel hozzám? — sértődött meg Mrs. Gloria.

— Vedd, aminek akarod, fiacskám, ultimátumnak, demarsnak, tiltakozásnak, vagy követelésnek, amit mondok. De ezt a vörös szőrpamacsot a fejedem nem akarom látni... Mert ha tudni akarod, hát én

kezdettől fogva a te éjfékete hajadba voltam szerelmes.

Nem a szemedbe, ne gondold! Nem is az alakodba, hiszen maholnap gurulsz olyan kövér leszel, minden gyógyszerrel ellenére. A hajad volt egyetlen ékesség és most csinálod ezt a komédiát...

Mrs. Gloria mit tehetett mást, visszasietett a fodrászszalonba, hogy változtassák vissza haját ébenfeketére.

— Sajnálom, nagyságos asszonyom, de ez lehetetlen... — szabadkozott a hajfestő fodrászművész, — meg kell várnia, míg az eredeti fekete haj újból kinő... mert oly vegyszert használtam, amely nem megy ki többé a hajából...

Kitűre a botrány

Odahaza persze kitört a botrány. Wydson ur felindulásában elkergette házából az asszonyt s be-

adta ellene a válópert. Később, lehiggadva, megbánta tettét, ekkor azonban a szenzációéhes bulvársajtó már öles riportokban foglalkozott az esettel, s Wydson ur nem tágitott elhatározásától.

Évi ötvenezer dollár tartásdíj fizetésére kötelezte magát s mintha nem történt volna semmi, üzletei után nézett.

Gloria asszony közben kártérítési keresetet indított a hajszínváltoztató fodrászművész ellen, azzal az indoklással, hogy az beszélte rá őt a családi boldogságát tönkretévő műveletre. Bonyolódott az ügy s ki tudja, hova fejlődött volna, ha egy éltehebb nagyiparos a közben Amerikaszerte ismertté vált asszony kezét meg nem kéri. Ez a siker némileg megvigasztalta a hajdani ébenfeketehaju asszonyt s már-már úgy állt a dolog, hogy férjéhez megváltóhoz, amikor

Mister Wydson kijelentette, hogy az évi ötvenezer dollár tartásdíjat csak addig hajlandó fizetni, amíg elvált neje — meg nem házasodik.

Most azután Mrs. Gloria, a fodrász és a bírak közösen török a fejüket, hogyan oldják meg ezt a fogas kérdést, melynek okozója az első ősz hajszál volt...

(komisz.)

INGYEN

INGYEN

küldjük a Déli Hírlapot e hó 15-ig minden új előfizetőnknek akimost megrendeli a lapot azért, hogy a

REGÉNYT

melynek közlését e hó 10 én, vasárnapon megjelenő lapszámunkban kezdjük meg, minden új előfizetőnk is elejétől olvashassa. A regény címe

A VÖRÖS POKOL

és egy szerencsétlen ember kálváriáját, kalandjait, szenvedéseit, hűség szerelmét és végül megváltását tárgyalja a bolsevista pokolból. Fizessen elő még ma és

AUGUSZTIUS 15-IG INGYEN kapja a Déli Hírlapot.

Felhívás a felekezeti magyar
középiskolák tanulóihoz

A nemzetművelési minisztérium elrendelte, hogy a fiú- és leányközépiskolák valamennyi 12 éves és idősebb tanulója nyári munkaszolgálatot teljesítsen. Ebből a célból az érdekeltek tanulóik jelentkezzenek az illetékes iskolaigazgatóságnál s kérjék munkabeosztásukat. A munkaszolgálat időtartama 20—25 nap. A munkaidő lejártá után minden tanuló kérjen a helyi bizottságtól elismervényt arról, hogy munkaszolgálati kötelezettségének megfelelt. Ezen elismervény nélkül senki középiskolába be nem írható, a jövő tanévben. A helyi bizottságok elnökei: falvakban a premillitárkiképzés parancsnoka, vármegyék székhelyén a megyei prefektus, egyéb városokban a polgármester.

PÜSPÖKI TANÜGYI HATÓSÁG.

Japánellenes szankciók

vagy

Mikor a kecske is jóllakik
és a káposzta is megmarad

Amerika és Angia bejelentették, hogy az indokinaí támaszpontok japán megszállása következtében gazdasági szankciókkal fogják sújtani Japánt. Ehhez az elhatározáshoz a délamerikai államok is hozzájárultak és így első pillanatra úgy látszott, hogy Nippon meg fogja sulytlen ezt a gazdasági ostromzart. Azonban bebizonyult, hogy ez a legújabb blokádnak még kevésbé hatályos, mint az annak idején Olaszországgal szemben szándékolt gazdasági vesztéggár. A való helyzet ugyanis az, hogy Amerikából ezután is kapnak majd olajkivitel engedélyt a japánok, ugyancsak nagyobb mennyiségű gyapotot és gyapjút fognak szállítani az angolok is Ausztráliából és Indiából. Anglia és Amerika meg is magyarázzák magatartásuk okát. Ők egyelőre csak figyelmeztetni akarják Japánt arra, hogy milyen gazdasági következményekkel járhat, ha tovább is barátságtalan magatartást tanúsít a két gazdasági hatalommal szemben. A szállítás korlátozása csak az első gazdasági nyomás volna, hogy Japán számára lehetővé tegyék a megfontolást és a tisztességes visszavonulást. Japán azonban már cselekedett és megvalósította az indokinaí támaszpontok megszállását. Így tehát tovább is érvényes a blokádnak, de inkább csak papíron, mint a valóságban. Mert az üzlet mégis csak üzlet, különösen olyan nagy vevővel szemben, mint Japán. Indulnak oda továbbra is a gyapot- és gyapjuszállítmányok, sőt az olaj is, mely ha nem is csurran de még elég bőségesen cseppen, hogy kielégítse ugy az eladók, mint a távolkeleti vevők igényeit.

Összetűzés a négerék és rendőrök között. Newyorkból jelenti az NTI: Az Associated Press közli az Északkarolina államban levő Fayette városból, hogy a rendőrség és több szabadságon levő néger katona között "összetűzés volt és ennek során lövöldözésre is sor került. Két rendőrgyűnök és három néger katona súlyosan megsebesült. Számos letartóztatás történt.

Képviselleteket

vagy alképviselést bármely szakmában Brasov részére elvállal, átmenetileg is, állandó brasovi lakos. Ajánlatok, Kaucióképes jellegre a timisoarai kiadóba kéretnek

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brațianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Felföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
el, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Feliratok, közlivaloknak és közüzeneteknek, gyá-
laknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Hölgyeim, vigyázat!

Asszonyom, legyen pontos a randevun. Rossz benyo-
mást kelt, ha állandóan késve érkezik és máskülönbben sem
ajánlatos ebből szokást csinálni. Időközben sok minden
történhetik, — nem fél a meglepetésektől?

Ha nem akar magának ellenséget szerezni egy olyan
férfiban, akinek „nem”-et mond, adja ezt tudtára minél
előbb. Ne adjon időt arra, hogy neveltséssé váljék. Ezt a
világ egyetlen férfija sem bocsátaná meg. És ennek ugye-
bár nincs értelme?

Ha féltékeny természetű, menjen férjhez egy törek-
vőhöz, sikervágya elfoglalja majd minden idejét: nem lesz
alkalma a féltékenységre.

Bizonyos, hogy nem eszményi férj, aki csak magáról
beszél állandóan, de ha alkalmasnak érzi magát, hogy egy
életen át csodálja (főleg a külsejét), menjen nyugodtan
hozzá. De csak akkor!

Az a férfi azonban, aki önről beszél, hölgyem: soha
vissza nem térok alkalom. Ne szalassza el, azonnal menjen
férjhez hozzá.

Ha a szeretett férfi alkalmatlannak találja magát
arra, hogy magát boldoggá tegye, jó lesz vigyázni. Könny-
en előfordulhat, hogy a házasságban igyekeznek majd ezt
be is bizonyítani.

A szerelmi vitákban ne nagyon erőltesse az igazságot.
A hallgatás és a magatartás meggyőzőbb minden szónál.

(Zero)

— A ROMÁN FEGYVEREK GYŐZELMEÉRT ISTEN-
TISZTELETET TARTOTTAK STOCKHOLMBAN. Stock-
holmból jelenti a Rador: A stockholmi görög keleti
templomban Szerdán istentiszteletet tartottak a román
hadisereg győzelméért. Az istentiszteleten a román követ-
ség személyzete is résztvett.

— Ezerhatszáz új elemi iskolát létesítenek
Olaszországban. Rómából jelentik, hogy a jövő év
előtt ezerhatszáz új elemi iskolát állítanak fel
Olaszországban. Ezek javarésze a falvakban léte-
sül. Az új iskolákra a népesség számának állandó nö-
vekedése miatt volt szükség.

— Lakatos Ottó dr. minorita rendfőnök látoga-
ssa Lugojon. Lakatos Ottó dr. minorita rendfőnök,
aradi plébános a hét elején Lugojra utazott az ottani
minorita rendház meglátogatására.

— Meghalt Rabindranath Tagore, a nobeldíjas
hindu költő. Bombayból érkezett szüszavai jelentés
közülte, hogy Rabindranath Tagore, a világhírű hindu
költő, akinek műveit a világ legtöbb nyelvére, így
magyarra is lefordították, nyolcvan éves korában
szülővárosában Kalkuttában elhunyt. Rabindranath
Tagore előkelő hindu család ivadéka volt, költeménye-
ket, regényeket, elbeszéléseket írt, sőt színműveket is.
1913-ban megkapta a költészeti Nobel-díjat. Uttörő
munkát végzett a hindu irodalomban s mint minden
gerinces hindu vezetőember, ő is kegyvesztett lett az
angolok előtt: 1915-ben Nagybritannia indiai politiká-
ját élesen bírálta s ezért gyűjtőtáborba vitték. Később
kiszabadult s 1921-ben felolvasó körutat tett Európában.
Írásai bepillantást engednek a hindu lelki ségbe
és világviszonylatban is kitűnő irodalmi alkotások.

— Báró Kövess Hermanné meghalt. Báró Kövess
Hermann, a volt osztrák-magyar hadsereg utolsó si-
biri hadtestparancsnokának és a világháború tábor-
nagynak özvegye nyolcvan éves korában Bécsben
meghalt.

— Veszedelemes betörőt tett ártalmatlanná a ti-
misoarai rendőrség, amely elfogta Dukay Istvánt, aki
magát Müller Istvánnak is nevezte. Dukay Timi-
során négy betörést követett el és előzőleg Periam
községben „működött”, ahol különböző szélhámos-
ságokkal károsította meg az embereket.

Legujabb

Mussolini Bruno, a Duce másodszülött fia repülőszerencsétlenség áldozata lett

Rómából jelenti a Rador, hogy Mussolini Bruno
pilótakapitány, a Duce másodszülött fia, csütörtökön
élelőtt tíz órakor, Pisa közelében egy négymotoros
ujtípusú repülőgéppel kipróbálása alkalmából lezuhant
és meghalt. Mussolini Bruno Milánóban született
1918 április 22-én, tizenhétéves korában letette a
pilótavizsgát s mint önkéntes, a keletafrikai hadjárat
során ötven légitámadásban vett részt. Úgyes és
bátor pilóta volt, több kitüntetésben részesült és elő-
léptették. 1937 augusztusában a Damaszkusz—Páris
közötti repülőversenyen a harmadik lett. Tagja volt

az óceánrepülő azurflottának is, majd a háboru ki-
törésekor azonnal a harctérre ment. A görög fronton
és a földközitengeri hadműveletekben vitézül harcolt.
Ő szervezte meg a Róma—Délamerika közötti légi-
járatot is. A szenilis fiatalember melegen érdeklő-
dött a repülőtechnika iránt s most is egy új típusu
gép kipróbálását végezte, amikor szerencsétlenül járt.
Fiatal neje és kisleánya gyászolja. Mussolini Bruno
tragikus halála mély részvétet váltott ki Olaszország-
ban s a külföldön. XII. Pius pápa az első között volt,
akik részvétüket tolmácsolták a gyászoló családnak.

Nincs menekvés a szmolenszki acélgyűrűből

Berlinből jelenti a Rador: Az előretolt német tü-
zérési állások Szmolenszktől keletre, a német acél-
gyűrűből kitörést megkísérlő két szovjet lovassági
ezredet megsemmisítették. A szovjet lovasság vad ki-
lövésével rohant előre, ami azonban a németeket
cseppet sem zavarta; a német lövedékek pontosan
találták s már az első tűz után iszonyatos látványt
nyújtott a csatatér:

lovak és lovasok tömege vergődött a földön,
rajtuk keresztül tapostak az utánuk jövők,
de ezeket is letarolta a fergeges tüzérési
akció: a halottak valóságos hegye tornyosult

már a csatatéren, úgy hogy a szovjet lovas-
ság utolsó egységei már nem is tudtak át-
hatolni a hullák halmazán.

A két szovjet ezred teljesen felmorzsolódott, a néme-
tek ezen a frontszakaszon 4000 lovat zsákmányoltak.
Ugyanebben a körzetben, egy erdőnél a németek más
szovjet alakulatok kitörési kísérletét hiusították meg.
A bolsevisták rendkívül súlyos veszteségeket szen-
vedtek s

a bekerített ellenséges csapatok sorsa végleg
megpecsételődt.

— Amerika nepe zugaoduk. Bostonból jelenti az
NTI, hogy Amerikában egyre növekszik az elégedet-
lenség az angol hadfelszerelési iparral szemben.

— A timisoarai társadalombiztosító pénztár fel-
hívása. A timisoarai társadalombiztosító pénztár fel-
hívja azokat a vállalatokat és biztosítottakat, akik
fizetési lista alapján rójják le a járulékot, hogy lát-
tamozás végett hat napon belül mutassák be a be-
tegegélyező könyvecskéket a kötelező évi összesítő
kimutatással együtt. Csak azokat a könyvecskéket
kell bemutatni, amelyekről nem vették ki az 1940-41.
évi színes járulékos lapot.

— Többmillió dollár értékű szovjetkövetelést
oldott fel Amerika. Washingtonból jelenti a NTI,
hogy az Associated Press közlése szerint az Egyesült
Államok kormánya többmillió lej értékű szovjet kö-
vetelést oldott fel a régebben elrendelt zárlat alól. A
zárlat alól feloldott összegekkel fizeti ki a szovjet
amerikai hadianyagrendeléseit. Az összeg nagyságát
nem hozták nyilvánosságra, miután „katonai titok-
ról van szó.”

— Bolgár leányok Németországban. Felső és Alsó
Sziléziában számos munkatábor alakult az utóbbi két
év folyamán. Egyes táborokban külföldi leányokat
helyeztek el, akik a német munkaszolgálat megse-
mítésére jöttek Németországba. A legutóbbi hét folya-
mán több bolgár leány érkezett az egyik munka-
táborba, hogy a német női munkaszolgálatot tanul-
mányozzák. A bolgár leányok között sok főiskolai
hallgató van és három hónapos munkaszolgálati gy-
akorlatban vesznek részt a német munkatáborokban.

— Légvédelmi szírnápróba. Holnap, szombaton
újabb légvédelmi szírnápróba lesz. Timisoarán, dél-
előtt kilenc és tizenegy óra között, azzal a céllal,
hogy a szírnák működését technikai szempontból
ellenőrizzék. A városi MONT-hivatal közlése szerint
a közönség nyugodtan járhat munkája után és nem
köteles felkeresni a légvédelmi fedezékeket és a for-
galom a városban is a rendes marad.

— Német származását akarta bizonyítani egy
zsidó ügyvéd. Kell József dr. aradi ügyvéd keresettel
fordult az aradi törvényszékhez és kérte, ismerjék el,
illetve mondják ki, hogy bár izraelita vallású, szárm-
mazására nézve német. Erre vonatkozólag bizonyíté-
kokat adott be a bíróságnak és állíttala szerint a
drezdai Kell-család egyik ágának leszármazottja. Azt
is irással igazolta, hogy egyik őse tért át az izraelita
vallásra. A törvényszék az érdekes ügyben augusztus
12-én hirdeti ki az ítéletet.

— Iskolai hír. Az Alba-Iulia-i nyilvánossági jog-
gal működő római katolikus püspöki leánygimnázium-
ban a felvételi vizsga az I. osztályba szept. 5-én
lesz. A gimnáziumnak internátusa is van, ahol a
leánykák korszerű nevelésben, anyaj gondozásban és
jó ellátásban részesülnek. A feltételekről szívesen
ad felvilágosítást az intézet előjárósága. Címe:
Cimnaziul episcopal rom. cat. de fete. Alba-Iulia.
Piața Mihai Viteazul 15.

BEVÁLTJÁK A DINAROKAT. A timisoarai
nemzeti bank közli, hogy augusztus 8-án és 9-én be-
váltásra elfogadják a régi kibocsátású dinárbankjegye-
ket. A Bucurestiből érkezett rendelkezés értelmében
ezeket a bankjegyeket Belgrádba küldik új kibocsá-
tásra történő becserelés végett.

— A timisoarai országos nyári vásárt augusztus
14. és 16-án tartják. Csütörtökön szarvasmarhákat,
sertéseket és juhokat lehet a vásárra felhajtani, míg
szombaton lóvásár lesz.

— Magyar tengerhajózási társaság alapítása.
Fiumében, ahol jelenleg egy magyar szabadkikötő
létesítése érdekében folynak tárgyalások, magyar
tengerhajózási társaság alapítását tervezik. Ennek a
hajózási társaságnak a hajói egyelőre csak az Adriai
tengeren közlekednének, de a háboru után óceánutali
forgalmat is lebonnyoltatnának. Tárgyalások folynak
Olaszország és Magyarország között arra vonatkozó-
lag is, hogy a magyar külkereskedelem jelentős részét
Fiumén keresztül bonyolítsák le.

— Adományok. A timisoarai magyar csecsemő-
védő és napközi gyermekotthon számára Sternlicht
Jozefin ötszáz lejt adományozott. — Talpai Pál a
nyolcvanegy éves vándor agastyán számára Stern-
licht Jozefin ötszáz lejt és egy aradi előfizetők Isten
nevében kétszáz lejt adományozott. A pénzt rendel-
tetési helyére juttatjuk.

— Inasok nyaralása. A timisoarai belvárosi
tanoncotthonban lakó inasok közül harmincan nyári
pihenőre Timisul de Susra utaztak. Az inasok hu-
szonnégy napot töltenek a nyári üdülőtelepen.

— A nyugdíjtörvény egységesítése. A nyugdíjak
kérdésével kapcsolatban számos törvényes és más
rendelkezés van érvényben. A nyugdíjra vonatkozó
törvényes intézkedések egységesítésére most Bra-
tescu Zamfir, a számvevőszék főnökeinek vezetésé-
vel bizottságot alakítottak, amely egységes nyugdíj-
törvényt fog kidolgozni.

Ügyeletes gyógyszerterak

Pénteken, augusztus 8-án Timisoarán a következő
gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belváros-
ban a Jahner K. gyógyszerter, Gyárvárosban a Kigyó
gyógyszertár, Erzsébetvárosban a Merklel gyógyszerter,
Józsefvárosban a Diana gyógyszerter, Mehalában a Corvin
és Fratelian a Panajoth gyógyszerter.

Mozi

Pénteken, augusztus 8-án Timisoarán a mozik
műsora a következő: Apolló: Találkozás az erdőben,
Capitol: A sorhajszolta lélek, Thalia: Az égszínké
estélyi ruha, Corso: Szeszély.

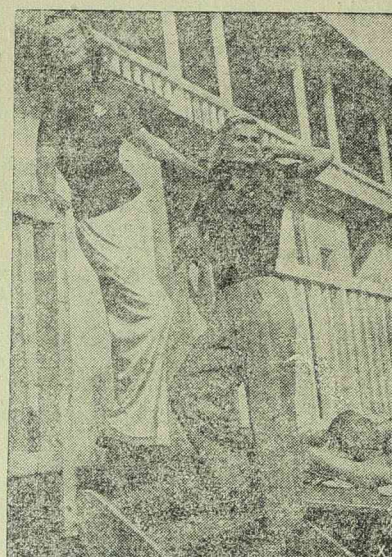
DIVATOS FÜRDŐ- ÉS STRANDRUHÁK

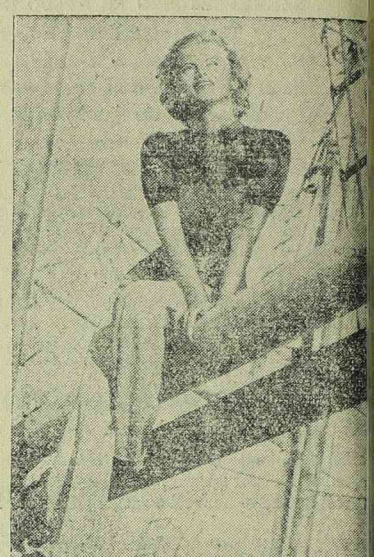
DIVATOS STRANDRUHA
Világosszürke short, ferdén csikozott szürke-piros-fehér színű pulóverrel.

HOSSZU NADRAGOS STRANDRUHA
A piros-fehér kötött felsőrész a hátat szabadon hagyja.

KÉT STRANDRUHA
Hosszu nadrághoz vékony gyapjufonalból készült rövid ujjú pullover

KEK-PIROS STRANDMODELL
Szürke kötött gyapjufelső, alacsony állógallérral és félujjakkal.

A százesztendőös fecskendő nem szelel

Plombieres les Bains nevű francia városkában tűz ütött ki a napokban egy moziban. Azonban kicsiny híjja, hogy majdnem leégett az egész városnegyed. A városka ugyanis csak egyetlen tűzfecskendővel rendelkezett, amely tekintettel magas korára, már inkább tiszteletreméltó történelmi emlék. Az 1841-ből származó vízmördály nem szelelt, felmondta a szolgálatot. Így a tüzet a szerencsésen idejekorán érkezett Nancy-i tűzoltóság fojtotta el. A vén tűzfecskendőt pedig kivitték a parkba — ahol ezután az öntözés kevésbé sürgős mesterségét fogja gyakorolni.

— A SVAJCI SAJTÓ BESSZARABIARÓL ÉS BUKOVINARÓL. Bernből jelenti a Rador: A Journal de Jura „Borzalmas rombolások Besszarábiában” címmel azt írja, hogy a rombolások örülete nyilvánvaló, mert a legtöbb esetben békés házakat romboltak össze, míg az utak, vasutvonalak épségben maradtak. A Neue Zürcher Zeitung a cikkében utal arra, hogy Besszarábiában és Bukovinában megkezdődött az újjáépítési munka és a közérdekű munkánál a zsidókat is felhasználják. A Bund című lap azt írja, hogy Besszarábia és Bukovina mindig román volt.

— Olasz lap az ukrainai románokról. Rómából jelenti a Rador: A Tevere című újság a Dnyeszteren túli románokról írva kimutatásokat közöl, amelyekből kitűnik, hogy Ukrajnában egy millió kétszáz ezer román él. A cikk írója bizonyosra veszi, hogy a Dnyeszteren túli románok ügye a Duce által kirdetett faji igazság elve alapján talál megoldást. Az egész olasz sajtó közli a bucarestii rádió által az olasz katonák számára rádióműsorba felvett óra beiktatását.

— Tizenhárom éves leány halálos balesete. Lorentz Margit tizenhárom éves gyermakai leány az egyik kerek kútból vizet akart meríteni. Közben a harmincegy méter mély kutba zuhant. A kisleányt kimentették a kútból, de olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy egy órával később meghalt.

— Kegyesített szovjet tengerészeti vezető. Shanghaiból jelentik, hogy a szovjet haditengerészet legfőbb parancsnokát, Kucsmeceov tengernagyot Vlagyivosztkba helyezték át. Helyette Orlov altengernagyot nevezték ki, akit ugyanakkor tengernaggyá is előléptettek. Hallert, a balti-tengeri szovjet flotta eddigi parancsnokát elmozdították állásából.

— Agyonlőtték a moszkvai légitér parancsnokát. Helsinki jelentés szerint a moszkvai katonai körzet szovjet légihaderejének parancsnokát a nyolcadik német légitámadás után agyonlőtték. A kivégzésre vonatkozó parancsot Sztalin adta ki, mert a megállapítások szerint a moszkvai légitér parancsnoka által adott biztosítékokkal ellentétben, Moszkvát egyáltalán nem védték meg a német repülőgépek támadása ellen.

Fordításokat

magyarból németre és németből magyarra fordította a német nyelvű irodalmi és szakműveket a válla. A fordításokat a Rádor, Strada Rusu, Irianu 2 szám

— A románosítási központ közleménye. A Rador a következő hivatalos jelentést közli Bucarestből: A románosítási központhoz küldött és a zsidóktól kisajátított ingatlanok megvételére vonatkozó kérvényeket idő előtt beadottaknak nyilvánítják, mert a románosítási központ (CNR) birtokába jutott összes városi és vidéki ingatlanok, ipari és erdészeti javak likvidálása nyilvános árlejtés útján történik. Az árlejtésre vonatkozó időpontokat később közlik.

— Száz éves a német himnusz. Németország a német himnusz százéves születésnapjának megünneplésére készül. A német himnusz Hoffmann von Fallersleben 1841 augusztus 26-án írta. Az évforduló alkalmából a kelet-hannoveri tartomány Fallerslebenben, a költő szülőhelyén nagyszabású ünnepséget rendez.

— Végleges határmegállapítás Indokina és Sziám között. Saigonból jelenti a Rador: A francia, japán és sziámi (thájföldi) megbízottak augusztus 12-én tanácskozásra ülnek össze, hogy véglegesen megállapítsák a határt Indokina és Sziám között.

— Hull titkolódik. Washingtonból jelenti a Rado Hull külügyi államtitkár az egyik sajtóértekezleten me tagadta a választ arra a kérdésre, vajjon Churchill ellátgat-e az Egyesült Államokban. Ezzel szemben kijelentett, hogy Duff Cooper átutazik Washingtonon.

— Nyugatmagyarországon megszüntették a világitási korlátozásokat. Budapestről jelenti a Rador A Stefani-iroda tudósítója közli, hogy Magyarország nyugati részén megszüntették az elsőtétíté rendelkezéseket, de Magyarország középső részé éjjeltől hajnalig továbbra is érvényben maradnak világítás korlátozására vonatkozó intézkedések. E a tény arra vezethető vissza, hogy a német légi haderő sikeres támadásai folytán a szovjet légierő nem tud már nagyobb légi hadműveletet folytatni.

— Roosevelt felesége Angliába utazik. Stocbolmból jelentik, hogy a Svenska Tagbladet new yorki tudósítójának értesülése szerint Roosevel amerikai elnök felesége rövidesen Angliába látoga. Ugy hiszik, hogy Rooseveltné szeptemberben repülőgépen indul Angliába.

SPORTTESEMÉNYEK

A Juventus és a Jiul az A-ligában

A CAMT csapata kiesett a B-ligából

Fővárosi jelentés szerint a nemzetj bajnokság bizottsága ülést tartott, amelyen kijelölte azokat a csapatokat, amelyek kiesnek az A és B-ligából, valamint azokat a csapatokat, amelyek bekerülnek az A-ligába. A bizottság határozata értelmében az FC Ploesti, a Gloria-CFR, az Universitatea és az FC Eraila kiesnek az A-ligából. Mig a B-liga első csoportjából a CAMT, a második csoportjából a Cimentul és a harmadik csoportjából az Atenul Tatarasi csapatai. Az A-ligából tehát az utolsó négy helyezett,

a B-ligából pedig az egyes csoportok utolsó helyezettjei estek ki. Ezzel szemben bekerültek az A-ligába a Jiul, a B-liga második csoportjának bajnoka és a fővárosi Juventus, a harmadik csoport bajnoka. Az első csoport bajnokának kérdése még nem nyer elintéztést, mert az Electrica felebbezése ügyében még nem hoztak döntést. A bajnokság élen a tur nuseverin CFR áll, de ha az Electrica felebbezése nek helyt adnak, akkor a resitai SSMR, a második helyezett lesz a bajnok.

A Róma-serleg idej küzdelmeiben mind a négy résztvevő a Davis Cup és a KK rendszere szerint is játszik egymással

A napokban közöltük a Róma-Kupa állását, amit bizonyára sokan csodálkozással fogadtak, mert Róma-Kupáról a teniszben csak kevesen tudnak. Ezért most ismertetjük a Róma-serleg keletkezését. Tavaly télen Budapesten Németország, Olaszország, Horvátország és Magyarország teniszszövetségei megalapították a Davis Cup-rendszerű Duna-Kupát és a KK-rendszerű „Trofeot.” Le is játszottak már mindkettőből néhány fordulót. A június végén Rómában megtartott olasz-magyar teniszmérkőzés kapcsán aztán a négy ország kiküldöttjei megállapították, hogy a mai idők nem alkalmasak arra, hogy egyszerre két díjért is játszanak. A megbeszélések eredményeképp elhatározták, hogy a tavaly lejátszott mérkőzések eredményeivel lezárják mindkét díjat és egybeolvasztják már az idén a Duna-Kupát és a „Trofeot.” Az idén lejátszott mérkőzések már a

Róma-serlegbe számítanak. A jövő évtől kezdve az új díjért KK-rendszer szerint játszanak majd. Az idén azonban mindkét rendszer szerint játszottak már a négy résztvevő és ezért elhatározták, hogy az évből szükségmegoldásként mind a négy ország játszik egymással Davis Cup és KK-rendszer szerint is egy-egy mérkőzést. Zágrábban legutóbb a horvát és az olasz csapat Davis Cup-rendszerben játszott, de játszottak majd az idén még KK-rendszer szerint is. Így a magyaroknak hátra van még az olaszok és a németek ellen KK-rendszerű és a horvátok ellen mindkét rendszerű mérkőzésük. A német-horvát visszavágó mérkőzés szeptember 6-8. között Zágrábban lesz DC-rendszer szerint, mert Bécsben KK-rendszer szerint játszottak a Róma-serlegért.

zombat, 1941. augusztus 9.

Sport hírek mindenfelől

A katonai szolgálatot teljesítő legjobb német atléta Brüsszelben szerepeltek és minden számban győztek. Ime néhány eredmény: 100 m.: Scheuring 16,400 m.: Harbig 48.2, Arens 49.3, 800 m.: Harbig 1:53.6, Kaindl 1:55, 3000 m.: Syring 8:29.6, 5000 m.: 8:29.8, távolugrás: Merk 713 cm., 4x100 m.: német csapat 42.8 mp.

Az olasz bajnok Bologna csak küzdelem után 4:3 arányban legyőzti a Fiorentina együttesét a barátságos mérkőzés keretében. A Fiorentinával játszott volna első mérkőzését a Ferencváros Boroszlóban az ottani ünnepi sporthetek alkalmával. Milan a magyar NB már augusztus 20-án kezdődik, a Ferencváros aligha játszik ugyanez időpontban Boroszlóban.

Augusztus 20-án Budapesten Európa legnagyobb nőversenye lesz, melynek keretében a magyar Táncsics, a német Plath, a svéd Björn Borg és a horvát Kersch mérik össze erejüket a 400 m-es gyorsaságban.

Zsengellér lesz az Újpest balszélsője a NAC-s pártoló Tóth Matyi helyébe. Zsengellér mint ifjú játékos már volt balszélső és később is játszott többször ezen a helyen, így nem idegen neki ez az úpesti szükségmegoldás.

Orth Gyuri továbbra is Olaszországban marad. Az elmúlt bajnoki idényben a kiváló magyar edző a B-csoportbeli Savona együttesével foglalkozott. Összül kezdve az FC Milan szerződtette edzőjének Orth Györgyöt.

Az egész világ ellen

Henkel ritka jubileuma

Henkel, a németek kiváló teniszezője a horvátok elleni bécsi mérkőzésen ötvenedszer képviselte hazája színeit országok közötti küzdelemben. Henkel 1934-ben játszott először hivatalos német válogatott csapatban. Attól kezdve játszott mindenkiel, aki csak számított a teniszvilágban. Tilden, Cochet, Borotra és más nagyságok voltak az ellenfelei. A legnagyobb sikereket a Davis Cup-ban érte el. A német csapat többször szerepelt az Európa-zóna döntőjében, sőt meg is nyerte azt. Henkel mindig tagja volt a csapatnak. Eddigi ötven szereplése így oszlik meg: Hétszer játszott Ausztrália ellen, hatszor Japán, négyszer Magyarország, Olaszország és Svédország, háromszor Amerika és Jugoszlávia, kétszer Dánia, Anglia, Svájc és Csehszlovákia ellen. Argentína, Belgium, Franciaország, Románia, India, Irország, Horvátország, Norvégia, Ausztria, Lengyelország és Spanyolország ellen. Bátran elmondhatjuk, hogy Henkel az egész világ ellen teniszezett már.

Határidő napló

AUGUSZTUS 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

AUGUSZTUS 11:

Azok a vállalatok, amelyeknek 1940 október 5 utáni keltezésű igazolás van a birtokukban arról, hogy a kérdéses vállalatnál nem működött románosítási kormánybiztos, ellenőrző felügyelő vagy különleges kormánybiztos, ezeket az igazolásokat eddig a napig tartoznak eljuttatni a románosítási és telepítési államtitkársághoz.

AUGUSZTUS 15:

Zsidó alkalmazottak bejelentése a központi románosítási hivatalnál. Feltüntetendő az alkalmazott neve, hivatali beosztása, iskolai végzettsége, egyéb pénzbeli, vagy természetbeni járandósága, valamint az is, hogy az illető vállalat, a központi románosítási hivatal, illetve a munkaelhelyező hivatal milyen intézkedést tett a zsidó alkalmazott pótlására.

Rádió

PÉNTEK, AUGUSZTUS 8.

Bucuresti. 6: Indulók, hírek, hangverseny. 12: Operett-részletek. 13: Hírek. 13.20: A hangverseny folytatása. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: Katonaóra. 15.30: Sebesültek órája. 17.30: Hírek. 17.45: Előadás. 18: Román-német katonaeóra. 19.15: Hanglemezek. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23: Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20: Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40: Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24: Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: A gyermekek táplálékigénye (felolvasás). 10.45: A milimári (felolvasás). 12.10: Katonazene. 12.40: Hírek. 13.30: I Iniczky László szalonzenekara. 14.30: Hírek. 15.20: Zongoraszámkor (Schubert, Liszt, Weber). 15.40: Mit főzzünk? 15.55: Oboaszámok zongorakísérettel. 16.15: Gyorsnászadók (felolvasás). 16.45: Hírek. 17.15: A Rádió Zenekara. Közben 17.40: Sportközlemények. 18.10: A közgazdaságtan klasszikusai (felolvasás). 18.40: Cirkuszparádé (Budinszky helyszíni közvetítése egy cirkuszból). 19: Hírek. 19.20: A német rádió műsorából: Sétahangverseny Hamburgból. 19.55: Dsidai Jenő és Szemlér Ferenc verseiből. 20.20: Aranyvirág (Operett-részletek). 21.40: Hírek. 22.10: Vidák József cigányzenekara. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Tánctemezek. 24: Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti. 6: Indulók, hírek, hangverseny. 12: Déli hangverseny. 13: Hírek. 13.20: A hangverseny folytatása. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: Katonaóra. 15.30: Sebesültek órája. 17.30: Hírek. 17.45: Előadás. 18: Hanglemezek. 19: Társadalmi szemle. 19.15: Hanglemezek. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23: Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20: Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40: Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24: Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: A ma humora (felolvasás). 10.45: Mit nézzünk meg? (felolvasás). 12.40: Hírek. 13.30: Hanglemezek. 14.30: Hírek. 15.20: Mursi Elek cigányzenekara. 16.15: Helyszíni közvetítés. 16.45 Hírek. 17.15: Tánctétele. 17.55: Sziriai várak (felolvasás). 18.20: Olasz dalok zongorakísérettel. 18.45: Küllügyi negyedóra. 19: Hírek. 19.20: Stefániai Imre és Lászlóffy Margit kézzongorás hangversenye (Bach, Ravel, Granados és Kreisler). 19.50: Elysiumi beszélgetések. Homér és Osszián. Irta Hankiss János dr. Közreműködik Major Tamás, Ungváry László és Várkonyi Zoltán. 20.25: Közvetítés és Ujságirónap angolparki hangversenyéről (Operettkavalkád 13 képből). 21.40: Hírek. 22.10: Tánctemezek. 22.20: Közvetítés a magyar-olasz atlétikai viadal első napjáról. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Horváth Elemér cigányzenekara. 24: Hírek.

KÖZGAZDASÁG

Közel hétmilliárd lei felesleggel zárult az első félév külkereskedelmi mérlege

A központi statisztikai intézet most nyilvánosságra hozott jelentése részletes adatokat tartalmaz az ország első félévi külkereskedelméről. Megállapítja a jelentés, hogy a multévi kivételesen gyenge gabonakereskedés miatt a kivitelnek ez az ága hatalmas csökkenést mutat, bár ugyanakkor a földközi-tengeri szállítási nehézségek ellenére is a kőolajtermékek külföldre szállítása növekedést mutat.

Mint hosszú idő óta, most is az ország termékeinek legjobb vásárlója Németország volt, amely az elmult hat hónap kivételének 65.44 százalékát mondhatta magának 10 milliárd 431 millió 85 ezer lei értékben. Ugyanakkor a német birodalomból Romániába irányuló szállítások az ország behozatalának 3.56 százalékát adták 5 milliárd 863 millió 939 ezer lei értékben. A kivitel tonnasúlya 1 millió 141 ezer 53 volt, míg a behozatalé csupán 76 ezer 66 tonna. A kivitt, illetve behozott áruk tonnaértékénél az arány már fordított, mert amíg minden exportált tonna árúért a német birodalom átlagosan 9134 leit fizetett, addig a belföldi vevők a németországi eredetű cikkekért 77 ezer 90 leit fizettek. A román-német külkereskedelmi mérleg az első hat hónapban 4 milliárd 567 millió 146 ezer lei felesleggel zárult.

Az olasz-román árucsereforgalom a földközi-tengeri szállítási nehézségek, valamint az április 6-án Délslávia ellen megindult hadjárat következtében az év első szakában csupán a nagykeletti cikkekre szorítkozott. Románia 1 milliárd 857 millió 631 ezer lei értékben szállított árut Olaszországba 266 ezer 765 tonna mennyiségben. A behozatali oldalon 17 ezer 474 tonna mennyiségű 1 milliárd 420 millió 27 ezer lei értékű áru szerepel. Az olasz importőrök minden tonna román áruért átlagosan hétezer leit fizettek, ugyanakkor az olasz cikkek tonnaértéke 81 ezer 260 lei volt. A mérleg itt is felesleggel zárult Románia javára.

Németország és Olaszország után a kivitel terén Svájc következik, amely 968 millió 854 ezer lei értékben vásárolt romániai árut, ugyanakkor azonban csak 109 millió 222 ezer lei értékűt adott el. Egyedüli ország, amellyel szemben hiánnyal zárult a mérleg, Törökország volt, mert 610 millió 30 ezer lei kivittel szemben 972 millió 473 ezer lei értékű török áru érkezett az országra.

A január-július havi időközben a teljes kivitel értéke elérte a 15 milliárd 941 millió 979 ezer, a behozatal pedig a 9 milliárd 225 millió 761 ezer leit, ami tehát 6 milliárd 716 millió 218 ezer lei felesleget jelent.

Kenyérjegy Svájcban. Szeptember 1-től Svájcban is bevezetik a kenyérjegyet. A napi fejadag kétszáz gramm lesz.

Az 1934 évi hadfelszerelési kötvények huzási eredménye. Az 1934 évi négy és félszázalékos kamatozású hadfelszerelési kölcsönkötvények augusztus 1-i huzásán az alábbi nagyobb nyereeményeket huzták ki: Hárommillió leit nyert a 2,676.259 számú kötvény, egymillió leit nyert az 1,496.001 és 2,044.443 számú kötvény, ötszáz ezer leit 487.564, 1,711.166 és 2,764.975 számú kötvény, kétszázötvenezer leit nyert a 660.109, 1,676.248, 1,983.320 és 3,291.040 számú kötvény. Ezen kívül még harminchétfő kötvényt egyenként száz ezer leiel és tizenegyezer háromszázharminchétfő kötvényt, egyenként ezerkétszáz leiel huztak ki. A kihuzott kötvényeket a nemzeti bank fiókjai fizetik ki.

Deván megállapították a cukkfőzés idejét. A devai pénzügyigazgatóság most állapította meg a cukkfőzés idejét. Ennek alapján a nyári gyümölcsökből készített pálinka főzési ideje augusztus 1-től szeptember 1-ig, míg az őszi gyümölcsökből készítettéké szeptember 1-től december 1-ig tart.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60-195. svájci frank 43.55-45.26. Kliring devizák: Drachma 1.21-1.22, dinár 2.898-3.05, német márka 59-60, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68-4.77, pengő 26.50-27, dán korona 30-30, finn márka 2.50-2.50, török font 92-92, lira 9.50-9.50, francia frank (38 százalékos felárral): 3.22-3.34. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44-787.26, egyiptomi font 376.91-807.50, palesztinai font 760.29-730.21.

JONAK IGERKEZIK A TIMIS-TORONTALI ARADMEGYEI SZŐLŐTERMÉS. A földművelésügyi minisztérium szőlészeti osztályának jelentése szerint a timis-torontalmegyei Teremian és Tomaticon levő szőlők állása normálisnak ígérkezik és tavann-hetven százalékos termés várható. Az aradmegyei Minisen ugyancsak szépnek ígérkezik a termés, de a környéki síksági szőlő már alig ötvenszázalékos termést mutat. Legnagyobb termése lesz a cadarkának.

Bizottság az összpontosítás és munkaszolgálat kivizsgálására. Az Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök elnökele alatt tartott minisztertanáson elhatározták, hogy bizottságot létesítenek, amely kivizsgálja az összpontosítások és munkaszolgálat ügyét, hogy a gazdasági élet ne szenvedjen kárt.

Tűzifaelállítási kormánybiztosságot létesítettek. A legutóbb tartott gazdasági minisztertanácson Busila mérnök közlekedésügyi miniszter beszámolt a nagyobb központokba irányuló tűzifaszállítások menetéről. A minisztertanács elhatározta, hogy a kérdés fontosságára való tekintettel külön tűzifaelállítási kormánybiztosságot létesítenek.

Emelték Bucurestiben a víz- és csatornaiféltékét. A főváros műszaki hivatalának előterjesztésére a víz- és csatornaiféltékeket augusztus 1-től felemelték. Az emelés csoportonként husz-száz százalék között változik.

Hirdessen a **Déli Hírlapban!**

FOTOKÓPIÁT
FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE
TIMISOARA I, Piata Libertății 4

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy le, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés husz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy le. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Jellege és „Cim a kiadóban”-hirdetéseket után öt lei pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Flayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerv tempion mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Klitl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Wittek trafik, Bulev. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (volt Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Telef.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetői irodája (Strada Eminescu 8, Telefon 17-11).

Alkalmazás

Rendes tiszta bejárónő a délelőtti órák-ra felvétetik. Jelentkezni Timisoara II., Str. Petre Tegel 1, ajtó 3. (4605)

Gyermektelen idősebb házaspár házmesternek felvétetik a III. kerületben. Kert és ház felügyelése ellenében szabad lakást kap. Érdeklődni Timisoara, I. Vlad Delamarina 1. (4950)

Megbízható mindenest, jól főzött, azonnal alkalmazok. Dr. Hoffinger Károlyné. Hateg, jud Hunedoara. (3110)

Egy schärolónó, egy kreuzspulnizónó és egy tanonc felvétetik. „Victoria” szövődé, Timisoara IV., Strada Gh. Baritiu 6. szám. (1905)

Mindenes szakácsnőnek felveszünk egyedülálló asszonyt vidékre. Jelentkezni d. e. 11 óráig, d. u. 5 óráig. Szobovich, Timisoara II., Piata Traian 7. (1913)

Fémesizsolókat azonnal felvesz Stoll, Arad, Cuza Voda 55. (3109)

Allást keres

Irodakisasszony állást keres, esetleg nyári szabadságokat helyettesít, gyermek mellé is megy. Cimeket a timisoarai kiadóba kér. (4830)

Kereskedelmi érettségivel és garanciával rendelkező volt állami tisztviselő megfelelő állást keres. Ajánlatokat „Tisztviselő” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (1886)

Nádszékkeket befon olcsón egy vak. Timisoara, II., Str. Barbu Delavrancea 28. Wilverth. (4358)

Gyorsirónó, perfekt német, román, magyar levelező állást keres. Vállal óralevelezést, megy napszámra helyettesíteni koncentrátorokat. Az ajánlatokat „Irodai munkaerő” jellegére a timisoarai kiadóba kérem. (1867)

Natal zsidónó gyermek mellé ajánlközik jólelkű uri családhoz. Háztartásban is segítkezik. Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 alá kér. (3122)

Inkasszót vállal állás nélküli tisztviselő Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 alá kér. (3120)

Háztartás minden ágában jártas közepkorú zsidónó zsidó családhoz ajánlközik. Cimeket „Korrekt” jellegére Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 alá kér. (3123)

Nagyon szép munkát végző varrónó egy felső ruhák mint fehéreművek készítésére olcsón házakhoz ajánlközik. Esetleg divatszalonba társulna. Timisoara II., Calea Dorobantilor 38. (1914)

Munkaszolgálatmentes zsidó intellektuel vállal bizalmi állást. Perfekt román, magyar és német, írásban és szóban. Megkeresést „Zsidó bizalmi” jellege alatt a timisoarai kiadóba kérek. (1906)

Lakás

Szépen butorozott szoba villában egyedülálló szolid személy részére kiadó. Megtekinthető d. u. 4 óráig. Cim a timisoarai kiadóban. (4810)

Egy vagy két személynek szép butorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Timisoara IV., Strada Bratianu 23. I. em. 3. (1907)

Különbejáratu butorozott szoba fürdőszobahasználattal 1-2 személynek, esetleg teljes ellátással augusztus 1-re kiadó. Timisoara IV., Mircea Voda 3. (4389)

Adás-vétel

Jégszekerények, varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálósobák, ebédők, matracok, ottománok, kerti butorok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3081)

MIELŐTT VENNE VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst dísz tárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheimkasszát, irógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „AR-TA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. (3060)

Makulatura kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában, Timisoara. (4500)

Vennék diófurmiros modern hálósobát. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (4831)

Pathányfogó kutyát megvételre keresek. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (4900)

Figyelem! Jégszekerények, recamierek, kasszák, íróasztalok, irógépek, varrógépek, kombinált szobák, ebédők, egyes butordarabok új és használt állapotban, óriási választékban legolcsóbban kaphatók. Keleti és belföldi szőnyegek nagy választékban! Vesszünk teljes lakásberendezéseket, szőnyeget, ezüstöt, nemes porcellánt. Tempo bizományi üzlet, Arad, Fischer Eliz-palota. Telefon 19-75 sz. (3059)

Eladó földbirtok, husz hold prima szántó, lakóházzal és magtárral. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (3105)

Uriszöllő 4 kat. hold, 100 Hl.-en felüli közepterméssel, 3 szobás lakás, 2 pince teljes felszereléssel, 4 hold fajgyümölcsös eladó. Mistor Ioan Siria 1408. szám. (3113)

Kifogástalan keleti perzsát 12-15 négyzetméter nagyságig megvételre keresek. Cimeket a timisoarai kiadóba kérem. (1901)

Pályázat

A sanaieui róm. kat. plébánia pályázatot hirdet

egyváltórós osztályos iskolá-hoz

Okleveles és román vizsgával bíró tanítók, vagy tanítónők (nyugdíjasok is) pályázatukat augusztus 20-ig nyújtják be a következő címre: Parochia rom. cat. Sanaieu u. p. Ilnca, jud. Bihor. Járandóság: 24 hold föld hasznélvezete 2000 lei készpénz, 15 m³ üzlia, 3 szobás 2 konyhás kertes lakás.

Róm. kat. plébánia

Sanaieu, u. p. Ilnca, jud. Bihor

Eladó „Super” rádió 5+1, egyszemélyes szandólin és káposztáshordók. Arad, adóban. (3127)

Elsőrendű kitűnő bécsi szerkezetű zongora, rövid, páncéltökével, dupla keresztűros, majdnem új állapotban, eladó. Gáborné, Timisoara III., Str. Timotei Cipariu 5, I. em. (1917)

Zongorát megvételre keresek. Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 alá kérek. (3119)

Garderozszerény, lehetőleg tükörrel, megvételre kerestetik. Cimeket a timisoarai kiadóba kérem. (4030)

Szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle Illiomteljkrémet, Illiom-tejszappant és Illiompuvert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Médmérleget 3-5 tonnái, sineket tjp. 23-33 kgr, dupla T-vasakat és 150-200 mm beton csöveket megvételre keresek. Friedrich Desideriu, Timisoara IV., Str. Vespasian 11. Telefon 44-18. (1903)

Kisebb magánház műhellyel eladó. Arad Doamna Balasa 56. sz. Érdeklődni lehet Arad, Str. Gen. Coanda 15. (3121)

Kisebb tanyás birtokot keresek bérbe, esetleg felesbe. Cim: Rudolf Mosse, Str. Eminescu 8, Arad. (3118)

Pályázat

Az Uileac de Beius-i református egyház felekezeti iskolájába tanítót keres. Pályázhatnak oklevéllel rendelkező református, lutheránus, unitárius, vagy római katolikus vallású tényleges, vagy nyugdíjas férfi és női tanítók. Fizetés megegyezes szerint pontosan kiszolgáltatva. Felvilágosítás a következő cím szolgát: „Oficiul Parochial Reformata”, Uileac de Beius, jud Bihor”. A PRESBITERIUM

HATSCHEK-nyugdíjség

Arad, Bul. Caroli 17, (voti 46) Tel. 18-95

Arak ezekben:
4000: Hotel Centralnál üzletház. — 3000: Főtér mellett luxusház. — 2500: belvárosi, emeletes, 14 lakás, nagy kert, jó jövedelem. — 2200: állomásnál, 14 komplett lakás, nagy kert. — 1500: Luther-templom táján 3, 2 és 1 szobás lakások, parkett, fürdőszoba. — 1060: Kórháznál 2x2 szobás komplett lakás, raktárak, nagy kert. — 950: Primaria táján 2 lakásos, fürdőszobákkal — 900: III. kerületben emeletes új 3 szobás, parkett, fürdőszoba, több kis lakás, nagy kert. — 800: Belvárosban bérház, nagy front, 6 lakás, közművek, jó hozam. — 790: Színház táján 3, 2 és 1 szobás, fürdőszobás lakások. — 780: Belvárosban, térre néző ingatlan, telekárban. — 70: III. kerületben 1x3 szobás, fürdőszobás kis lakás nagy kert. — 550: Közkórháznál 3 szobás, fürdőszobás, külön kis lakás, kert. — 525: Főtéri félemeletes sarokház. — 400: Murespartii emeletes villa. — 350: Belváros 2 lakásos. — 300: II. kerületben 1x2, 1x1 szobás komplett lakással. — 200: Gyermekórháznál magánház. — 110: Perneavai 2 lakásos. — Földek, telkek, szőlők, csereingatlanok minden árfokozatban. 773

Emeletes ház eladó. Timisoara III., Str. Memorandului 2. (1892)

Jó állapotban lévő Lister fafűrészgép eladó. Arad, Str. Mureşeanu 15. (3128)

Szívó-nyomó pumpa eladó. Timisoara V Str. Fratii Buzesti 17. (1915)

Különléle

Bérlet, 34 hold prima szántótól Lugó közelében, gazdasági udvarral, jutányosan bérbeadó. Bukovinszky, Gavojdia. (1896)

Jobb iparvállalatba nagyobb tőkével be társulna komoly etikai román. Cim timisoarai kiadóban, vagy 19-91. telefonszám alatt, Timisoarán. (4956)

Kosztos diákok teljes ellátásra felvételt. Timisoara I., Strada Braniste 1. I. em., Banatia mögött. (4596)

Juhász Attila:

„Remeg a Föld és az ember” c. tanulmánya kiadókivitelunkban kapható. Ara 20 lei.

Elvesztett augusztus 5-én este Aradon Str. Horia 3 háztól Bulv. Regina Mari 13-ig terjedő utvonalon egy értékes brikettszállító jármű. A megtaláló nagy jutalom ellenében adja le. Arad, Bulv. Regina Maria 13, II. em., Faragó. (3124)

4-5 tehénnek való terület, szükséges épületekkel együtt Timisoara II. kerület külterületén kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (1918)

Pályázat

az adea-i református egyház elemi népiskolaájában az I. kántortanítói állásra. Javaldalma: 9 kat. hold szántó föld hasznélvezete, 1830 liter buza, 1830 liter tengeri (vagy árpa), 24 üzemterület, 4 hold legelő-jog, készpénz az egyháztól 1250 lei, készpénz a polgári községtől 3200 lei (ezért a egyház nem szavatol), 3 kat. hold agrár föld kántori javadalom), temető, stóla, lakás 2 szoba, e'oszoba, konyha, melléképületek, nagy kert. Kötelesség a kántori tennivalók végzése, a kántor fő osztályok vezetése s tanítás, lelkesítő szó zéki helyettesítése, belmiszterként munkáiban segítkezés, egyház adókönyv vezetése. Keresztényen való férfi, esetleg nőtanítók, kik rendelkeznek a tanítást, folyó és megújuló tudással, töltyő és augusztus hó 20. napjáig kellően felszerelt kérvényeiket küldjék be a kántori református lelkesítő hivatalhoz Jud. Arad)

Ólomot veszünk
minden mennyiségben
Tipografia „Munca”
Timisoara I., Strada Lenau 4